

Widzieliśmy niejedną drukarenkę niemiecką, gdzieś w zapadłej prowincji. Lokal odpowiednio dobrany. Robotnik ma swe kwantum powietrza, ma gdzie ruszyć się. Ściany lakierowane, czystość nadzwyczajna, podłoga, na której — jak to się mówi — pisać można Wentylacja znakomita.

A podziwiamy teraz kilka nowych drukarenek u nas. Horrendum! W jednej izdebce i „zeczernia“ i „sala maszynowa“. Brud, świństwo, brak najprymitywniejszej wentylacji. Ściany nie tylko nie lakierowane, lecz nawet nie bielone. Właściciel takiego śmietnika, włożywszy w „interes“ trochę dolarów, na gwałt pragnie dorobić się majątku.

A przy tem wszystkiem zatrudnia się ludzi na pół- a nawet i niekwalifikowanych. Gdzie spojrzysz — wszędzie dostrzegasz chłopaczka małoletniego, który „drukuję“.

Nigdy przemysł nasz nie grzeszył „zachodem“. Ale to, co dzieje się teraz w zawodzie naszym, od czasu, kiedy został „wolnym“ — jest wprost horrendalne!

Nie wiemy, co robią władze przemysłowe. Nie wiemy, czy widzą one to, co wokół nich dzieje się. Może mają za mało sił urzędniczych, a może pracują tylko w murach swych kancelaryj. Zdaje się nam, że jest to jedno i drugie.

Za mało jest urzędników w takim Biurze przemysłowym czy w Inspektoracie Pracy, ale urzędników takich, którzy znają się na przemyśle. W urzędach tych trzeba robocizny z różnych zawodów, których obowiązkiem byłoby nie siedzieć w murach kancelarii i robić różne statystyczne wykazy, ale dzień po dniu chodzić po lokalach i dbać o przestrzeganie ustawy przemysłowej. Trzeba zorganizować lotne komisje, które wpadałyby z nienacką to tu, to tam, a wypeniłoby się niejedno zło.

W zakładach naszych nie widzieliśmy już bardzo dawno kogoś z Inspektoratu Pracy. Widzieliśmy jeszcze za czasów przedwojennych p. Nawratila w tej lub tamtej drukarni. A od tego czasu — wszystko popiołem zakryte...

Może słowa te trafią do przekonania i rozumu tych, którzy tak strasznie spaczają rozporządzenie o „wolnym“ przemyśle!

SĄDY PRACY.

Z dniem 15 stycznia b. r. weszły w życie w miejsce Sądów Przemysłowych — Sądy Pracy.

Sądy te mają znacznie szerszą ingerencję. Obejmują one cywilne i karne sprawy robotników, chałupników, dozorców, służby domowej, uczniów i praktykantów handlowych i przemysłowych, robotników umysłowych różnych kategorii, nauczycieli kontraktowych w państwowych i prywatnych szkołach i t. p. W sprawach cywilnych nie podlegają Sądowi Pracy ci, którzy zarabiają więcej jak 10.000 zł. rocznie. Ze spraw cywilnych Sądy Pracy sądzić będą sprawy sporne o zapłatę za pracę, czas pracy, rozwiązanie umów, różne dodatkowe wynagrodzenia i odszko-

dowania, spory o wykonanie tych umów kolektywnych, które nie są wyraźnie objęte pojedynczymi umowami o pracę. Bardzo wiele innych spraw jeszcze załatwiać będą Sądy Pracy.

W Sądach Pracy ławnikami będą, jak dotychczas, przedstawiciele obu stron, t. j. robotników i pracodawców. Kandydatów na ławników będą zgłaszać Izby Handlowo-Przemysłowe, zawodowe stowarzyszenia robotników i pracodawców i t. p. Z pośród tych kandydatów ministerstwo będzie mianować ławników.

Na innem miejscu (w protokole z posiedzenia Zarządu „Ogniska“) podajemy wykaz kandydatów do Sądu Pracy, przedłożony przez nasze stowarzyszenia zawodowe.

We środę, dnia 16 bm. radca Bogdanowicz, dotychczasowy przewodniczący Sądu Przemysłowego we Lwowie wygłosił w sali „Ogniska“ bardzo interesujący wykład o Sądach Pracy. Z wykładu tego skorzystaliśmy bardzo wiele, bo radca Bogdanowicz wykład swój wygłosił bardzo przystępnie i zrozumiale dla każdego uczestnika. Na tem miejscu składamy mu podziękowanie.

PROTOKOŁY Z POSIEDZEŃ

Lwów. [Wydział Gł. Stow. „Ognisko“ 19.XII 1928.] Przew. kol. Kusyk, sekretarzując w zastępstwie kol. Speidel. Na porządku dziennym: 1) Zapomoga świąteczna, 2) Sprawy bieżące, 3) Kooperatywa druk. — Na wstępie Wydział przez powstanie uczył pamięć ostatnio zmarłych trzech kolegów: Henryka Poręby, Józefa Staraka i Józefa Huzara. — Ad 1) Kol. przewodniczący przedstawia, jak wyglądała zapomoga świąteczna w roku ubiegłym. W dyskusji przemawiali kol. Panas, Maćkowska, Muszyński, poczem uchwalono zapomogę świąteczną jak w roku ubiegłym, z wyłączeniem chorych. Kol. Benrad wnosi, by dać również tym kolegom zapomogę świąteczną, którzy w 51 tyg. stanęli do kondycji, a którzy przed stanięciem do kondycji byli co najmniej przez 10 tygodni bez pracy. Wniosek ten został przyjęty. — Fundusz Gwiazdkowy: Sierotom uchwalono wypłacić z funduszu gwiazdkowego po 60 zł. Kol. Preisler wnosi, by rozciągnąć zapomogę gwiazdkową dla sierót do lat 18. Na wniosek kol. Moszyńskiego uchwalono jednak udzielić zapomogi gwiazdkowej tylko tym sierotom, które w tym roku pobierały zapomogę sierocą, oraz tym, które w bieżącym roku zapomogę sierocą z powodu ukończenia wieku pobierać przestały. Termin Gwiazdki ustalono na niedzielę, dnia 30 grudnia popołudniu. — Ad 2) Chomyn Stanisław, wypisany na składacza 15/XII 1928 w drukarni Spółdzielczej przyjęty do Stowarzyszenia bez wpisu. Na razie wstrzymano się z przyjęciem Salika Stanisława. Abdermanna Wiktora prośbę o zwrot wpłaconych trzech wkładek, oraz o wpisanie na listę bezkondycyjnych załatwiono odmownie. Norbert Margulies, o zapom. nadzw., przyznano. Bityk Józef, o zapom. nadzw., przyznano. Muzyka Paweł, o zapom. nadzw., przyznano po 2 zł. dziennie. Łakota Ludwik, Bydgoszcz, o zapom. nadzw., przyznano. Warawa Józef, o zapom. nadzw., przyznano zapom. nadzw. na 4 tygodnie. Wójcicki Wilhelm, chory, o zapomogę dla bezkondycyjnych ze Związku, przyznano. Dozorców Włodzimierz, o wpisanie na listę bezkondycyjnych, oraz o zapomogę; na listę bezkondycyjnych, zapomogi odmówiono. — Kol. przewodniczący zawiadamia o otrzymaniu pisma ze Stanisławowa, że otworzył tam drukarnię Geller Leon z dniem 1/X 1928 i podpisał umowę cennikową. — Kol. przewodniczący komunikuje o otrzymaniu ponownego urgensu w sprawie byłego kursora Hozjusza z Zakładu Pensyjnego pracowników umysłowych, jednakże sprawa ta jest w proteście i są widoki pomyśl-

nego załatwienia. — Dubs Leon, prośba o zezwolenie na dalszą praktykę w drukarni A. Goldmanna na maszyniste, odmówiono. — Sekcja Kobiet P. P. S., prośba o subwencję na gwiazdkę dla biednych dzieci, uchwalono 100 zł. — Kol. przew. odczytuje pismo adwokata dra Herschala w sprawie rozprawy, mającej się odbyć 14 I 1929 przeciw Szyszkowiczowi. — Nad sprawą kupna domu w Mikuliczynie z powodu ujemnej opinii arch. Zuckera przeszedł wydział do porządku dziennego. — Goldmann Józef powrócił ze szkoły graficznej w Lipsku i prosi o zapomogę; na podstawie członkostwa przed wyjazdem zapomogę uchwalono. — Kol. przew. zawiadamia o swej audjencji w sprawie drukarni D. O. K. u gen. Popowicza i podaje do wiadomości, że gen. Popowicz przyrzekł odesłać pracujących tam żołnierzy do swych formacji a na ich miejsce przyjąć pracowników cywilnych. — Następnie kol. przew. zawiadamia o otworzyć się mającej szkole graficznej, do której uczęszczać będą mogli tylko uczniowie, praktykujący w drukarniach cennikowych. — Ad 3) W sprawie kooperatywy drukarni, Wydział jednogłośnie upoważnił komisję do wszczęcia pertraktacji kupna drukarni Szyjkowskiego i przyjęcia następnie z konkretnymi danymi do Walnego Zgromadzenia.

Lwów. [Wydział Gł. „Ognisko“ 27/XII 1928.] Przew. kol. Kusyk, sekretarzując w zast. kol. Speidel. Na porządku dziennym sprawa delegowania członków do Sądu Pracy. Desygnowano następujących kolegów. 1) Do Okręgowego Sądu Pracy: Kol. Kubicki Włodzimierz, Garliński Leon, Benrad Gabriel, Iwachów Piotr, Moszyński Zygmunt, Niemcewski Roman, Telmany Tomasz, Filipowski Jan, Karasiński Jan, Lech Marjan, Panas Aleksander, Riedl Jan. 2) Do Sądu Pracy (drukarze): kol. Szczęśkiewicz Stanisław, Bamburów Marjan, Buniak Porfiry, Maćkowska Konstancy, Parandowski Włodzimierz, Bober Adam, Schulz Klemens, Dudziński Karol, Kadlec Franciszek, Musij Jan, Nowakowski Zygmunt, Preisler Izak, Tyślewicz Adam, Bednarski Antoni, Burger Jan Ryszard, Chwałek Władysław, Czabara Włodzimierz, Dreilinger Maks, Horbal Andrzej, Harasym Jan, Kuliniak Michał, Kwaśniewski Stefan, Lauda Teofil, Lauda Stanisław, Mosberg Karp Nussen, Nowakowski Józef Ludwik, Pander Józef, Prokopowicz Franciszek Ksawery, Rajca Stanisław, Ringel Leonard, Speidel Ludwik, Rosiński Franciszek, Terlecki Stanisław, Wernikowski Prokop, Schultz Ludwik, Winiarski Bronisław. — Sekcja Intrologatorów: tow. Drewniak Antoni, Nowakowski Henryk, Gołębiowski Leopold, Krzyżanowski Julian, Jurkiewicz Michał, Olanin Wilhelm, Miszczyński Marjan, Seniuta Marjan, Mazurkiewicz Marja. — Sekcja Pers. Pom.: tow. Kruszelnicki Józef, Grabowska Leonja, Ziemiałkowska Kazimiera, Kizłyk Włodzimierz, Akielaszek Antonina, Cwynar Aniela, Jazowska Katarzyna, Koisz Marja, Koncewicz Aniela Fuchs Dominela, Zaleska Genowefa.

Stanisławów. [Posiedzenie Wydziału Funduszu Zapomogowego 18. XII. 1928.] Przewodn. kol. Koneczny, sekr. kol. Diamand. — Po odczytaniu protokołu, który przyjęto bez zmian, przewodniczący zawiadamia, że z urzędowej zbiórki po wszystkich drukarniach wśród Właścicieli drukarni i Kolegów na Gwiazdkę dla wdów i sierót po drukarzach stanisławowskich zebrano zł. 185.50, za co Zarząd Funduszu Zapom. składa podziękowanie wszystkim Ofiarodawcom. — Na wniosek kol. Eliana uchwalono udzielić zapomogi świątecznej i tym wdowom, które nie wniosły podań. — Zbiórke rozdzielono pomiędzy następujące wdowy: Waldekowa z sierotą zł. 70.—, Jonasowa zł. 50.—, Zagajewska zł. 35.—, Tyśzecka zł. 30.—. Następnie po wyjściu ze sali kol. Koneczny objął przewodnictwo kol. Baściak, udzielając głosu kol. Elianowi, który stawia odpowiednio umotywowany wniosek udzielenia kol. Konecznemu do różnej zapomogi w kwocie 50 zł. Po krótkiej dyskusji wniosek ten został jednogłośnie uchwalony. — Postanowiono umieścić w najbliższym numerze czasop. „Ognisko“ imienny spis Ofiarodawców na rzecz „Gwiazdki“. Na tem posiedzenie zamknięto o godz. 8.30 wieczór.

Lwów. (Protokół z posiedzenia Wydziału Zw. Intrologatorów, odbytego w dniu 14 grudnia 1928). Obecni kol. Czerniecki, Nowakowski, Palka, Gedacz, Krzyżanowski, Gralec, Mazurkiewicz, Bukajłówna, Czerniechówna. Na po-